

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fő-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négysszög czentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttéri oalkkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Anarchia.

A merre csak szemünk lát, mindenütt kinos bizonytalansággal, félküket vesztett szenvedelmek vad tombolásával, az éhes zsákmányvágy örült tobzódásával találkozunk.

Mintha csak meg akarnak czafolni mindazokat a feltevéseket, a melyek a világ civilizatorius haladásáról elterjedtek! Mintha meg akarnak mutatni, hogy a civilizáció terjedése átalakíthatja a világ külső képét, de nem alakítja át az embert, a ki haladás, fejlődés és művelődés daczára, megmarad a vak szenvedélyek eszközeinek, a hitvány érdekek szolgájának s az ezek által határolt eszmekörön felül nem emelkedik.

Ez a „holt saison“-nak nevezett időszak ugyancsak okádja a sensatiót. De minden sensatio csak arra való, hogy a legkomolyabb kétségeket támassza annak a büszkeségnek jogosága iránt, a melylyel a „teremtés koronája“-ként szereplő ember a világ más teremtményei felé emelkedik. Bizony úgy tünik fel mindez, mintha az erkölcs nihil végstadiumának kezdőpontjához értünk volna.

Avagy nem becsléteesebb volt-e ennél az állapotnál a középkor öklője, a mely ha feltétlen érvényükéntis statuálta a multnak a gyenge felett való uralmát, legalább nem hivalkodott a humanizmussal, nem tetszelt a civilasator szerepében, nem hazudta magára a szellemi és erkölcsi fejlődés utóérhetlen fokát? Mennyi gyalázatos hazugságot rejt magában ezzel szemben például civilizált államéletünknek az a konventiója, a melyet „nemzetközi jog“ czimén isméri a tudomány! Mi egyébre való volna ez, mint hogy ki egyenlítése az erők egyenlőtlenségeit, hogy korlátokat szabjon az önkénynek és önzésnek, mely a népek érintkezésében még mindig a középkor felfogására támaszkodik!

Am mit szólunk e szempontból a lelketlen és erkölctelen bírvágy ama rablótámadásához, a mely élethalálharcra provokálja a délafrikai két köztársaság existenciája alapjaiban megátadott népeit? És mint fejezzük ki megütközésünket az önzéret mezébe bujt ravaszság színlelt megütközése felett, mely a jogosság köpenyét akarja reáborítani China területi épsége ellen intézett merényletére?!

Valóban nem a véletlen játékát kell látnunk az események amaz egy-

másutánjában, a mely közvetlen az európai civilizáció e szégyenfoltjai mellé helyezi az olasz anarchia legújabb gázttét és a belgrádi udvar erkölcsi tébolyának örvengését! Bizonyos lánczolatossággal vezet el végig ez eseményeken az idők logikája, a mely égs „Mene Tekel“ izzó fényével emlékeztet a „Memento mori“-ra!

Mintha azt mondaná az eseményeknek ez a logikája:

„Szállj le elbizakodottságod magadcsinálta piedestáljáról te, felfuvalkodott európai civilizáció! Szállj le, mert ingatag az alap, a melyre helyezkedtél! Az erkölcs igazságát megvetetted piedestálad felépítésénél. Kivetted abból ezt az alapkövet s most reádszakad a nihil, az anarchia: a te elferdült morális felfogásod e két fattyugyereke s megfordítva ismétlődik a klasszikus mitologia meséje. El fogsz pusztulni önkébled szülőtjeitől, a melyeket a erkölcsi sivárságod, lelketlen érdekhajszád, szennyes önzésed növeltek nagyra!“

V. A.

Politikai hir.

Ministerek tanácskozása. Budapesti tudósítók közlése szerint Lukács pénzügyminiszter tegnapelőtt Bécsbe érkezett és ott hosszabb ideig tanácskozott Körber osztrák miniszterelnökkel. A pénzügyminiszter már elutazott Bécsből. Körber osztrák miniszterelnök a napokban meglátogatja Rátót Széll Kálmán miniszterelnököt, hogy vele az Ausztriával való közös ügyek kérdésében tanácskozzék, tekintettel arra, hogy az osztrák helyzet megoldása közelről érinti a magyar érdekeket is. A félhivatalos tudósítás szerint Körber osztrák miniszterelnök valószínűleg szombaton, e hó 4-ikén megy Rátóra, honnan hétfőre, e hó 6-án tér vissza Bécsbe.

Széll és a főispánok.

Mióta Széll Kálmán ült a miniszterelnöki székbe, minduntalan foly a főispán menesztés. Sajnos, hogy csak menesztés, mert Széll Kálmán úgy látszik erősen szereti őket s nem igen akar utilapot kötni a lábukra. Pedig, ha tudná, hogy a legtöbbjük most is Bánffyhoz huz, mert ő alatta lehetett zsarnokkodni, protentátokodni s még hozzá dicseret is jár ki azért a kegyelmes urtól.

Egészen érthetetlen Széll Kálmán miniszterelnök magatartása e tekintetben s ha Gullner államtitkárunk sem fog sikeríteni Széll Kálmánt meggyőzni arról, hogy a

jelenlegi főispáni karnak egy nagy részét el kell bocsátani, úgy jár, hogy elsősorban a saját pártjából emberek fogják elhagyni.

Eklátáns példa erre nézve az alábbi eset. Nyitra vármegyében meglehetősen felfordultak a politikai és társadalmi állapotok, még pedig olyan irányban, hogy abból haszon egyáltalán nem hármozhat az új rendszerre és a szabadelvű pártra.

Oka pedig e kavardásnak a hírhedt Thuróczy-féle főispáni jubileum. Nyitra vármegye független társadalmá, mely lelkesedve üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt az új kormányzati rendszer megszületését, ennek természetes következménye közt várta, hogy az a főispán, a ki a korrupcióba fulladt Bánffy-féle rendszer erőszakosságainak legkiméletlenebb végrehajtója volt, a kinek uralma alatt sárral típtorták e törvényhatóságban a jogot, a polgári szabadságot, az a Thuróczy Vilmos *el fog távolítani a nyitrai főispáni székről.*

Ez eddig nem történt meg, hanem megtörtént az, hogy ugyanez a főispán szinte kihívólag megünnepelte a régi rendszer nyitját és alattomos híveinek uralkodásának tízéves fordulóját, daczára annak, hogy a vármegye tekintélyes és független, az új kormányzati rendszerhez hű elemei, eleve és nyilvánosság előtt tiltakoztak e jubileum ellen s abban való részvételüket határozottan megtagadták.

És ez a jubileum szabadelvű czégér alatt még is megtartott annak a Szulovszky-nak díszszónoklatával, aki Tarnóczy Gusztávot mártírként üdvözölte, mikor ezt az urat a polgárjogok, a választási szabadság ellen elkövetett durva bűneiért a képviselőház karzatáról eltávolították. És ennek a különös jubileumnak immár meg van az eredménye. Idősb Rudnay István divékujfalu nagybirtokos, az egykori nyitrai Deák-párt elnöke, nyit levélben jelenti be, hogy eztán a jubileum után kilép az ottani szabadelvű pártkörből. És ezt a példát követni fogják Nyitra vármegye önnálló, független férfiai. Ime, ezek az eredményei az erőltetett nyitrai főispánságnak. És hogy ezek az eredmények nem szolgálnak az új rendszer mindjobban való megszilárdítására, arról talán fölösleges is beszélni.

A béke műve.

A Párisból érkezett legújabb tudósítás szerint az interparlamentáris konferencia nap-nap után szorgalmasan gyűlésezik.

A tegnapelőtti tartott ülésen Apponyi Albert gróf elnökölt. Bornaert jelentést tett a hágai békekonferencia munkálatairól és azt az óhaját fejezte ki, hogy a legközelebbi kongresszuson a semleges hatalmak ködökének megszervezésével foglalkozzanak.

Azután halad a létrán fölfelé. Beteszik főispáni titkárnak vagy a miniszteriumba. Soron kívül léptetik elő. Lesz belőle hivatalnok. A törekvő szegény fiu, a kinek protectiója nincs, huzza az ígát és dolgozik helyette nyomorult fizetésért, kicsi hivatalban s nem bír fölvergődni.

Az ország szekere pedig döcög tovább. A panasz hangzik. Rossz a közigazgatás. A hivatalokban uralkodik a czopf. Az ország milliókat költ a hivatalnokokra. Államosítva van minden. A viszonyok mégse javulnak.

Az ország szekere döcög.

Az ország milliókat költ az államhivatalokra. A föld nem bírja a terhet. Ságul a kalász. Pendül kasza. Hull a rend. Az arató homlokáról szakad az izzadság. — Kereszittel hintve a tarló. A gazda számitgatja a termést. A szem megszorult. A termés nem adja ki a száz métermázsát. A határidő pedig lejár. A különbözetet fizetni kell. Adósságra dolgozik. A földet nem javítja. Cséldőségét nem fizetheti rendesen. Marhaállományát nem szaporíthatja. A munkáskész drága. A buza olcsó. Az adó elviselhetetlen. S a malmok kedvezményt élveznek.

A mezőgazda sorsa nehéz. Párisban foly a tanácskozás. Méline önvédelemre hívja fel a gazdákat. Darányi Mélinet élte. A Lipótváros felzudul. A P. Lloyd veri félre a harangot. Veszedelemben a liberalismus! S megfenyegeti az agrárius minisztert. Canossába vele!

Mintha hallottuk volna már e hangot valahol. Pár hónapja. Egán beszédje idézte föl. — Akkor neki szolt a pereatt Akkor őt küldték Canossába. De azért a ruthén akció megindult s a kazárokat megrendszabályozták.

Eppur si mouve.

Itt a kánikula.

A jelentés indítványait elfogadták. A kongresszus elfogadta ezután Lorand határozati javaslatát, a mely a hágai békekonferenciának elismerést fejez ki és sajnálja, hogy az Anglia és Transzval között felmerült konfliktust a konferencia által a hatalmaknak nyújtott eszközökkel elkerülni nem lehetett.

Herold dr. cseh képviselő a cseh nemzet nevében Franciaországot, mint az elnyomott kis államok védőjét üdvözölte.

A napirenden levő javaslat — a nemzetközi választott bíróság — előadója Le Batut vicomte volt. Utána Berzeviczy Albert ajánlotta elfogadásra a javaslatot hosszabb beszéddel.

Olaszország gyásza.

A végrendelet.

Róma aug. 3.

Azt mondják, hogy a leggondosabb keresés mellett sem találták meg Umberto király végrendeletét. Bramhilla grófot Rómába küldték, hogy a végrendeletet megkeresse. Ez késlelteti a temetésre vonatkozó dispositionokat. A kormány állítólag azt fogja indítványozni, hogy a temetés Rómában legyen. Torinóban már huszezer polgár járult hozzá a gyászkapolnának küldendő koszorúra indított tíz-tíz centesimós gyűjtéshez. A belügyminiszter ma intézkedett, hogy a Panteonban helyet készítsenek Umberto király számára, a hol addig marad a holttest, a míg véglegesen nem helyezik el valamelyik mauzóleumban. Hír szerint Ferrari bíboros a pápától sajátkezű levelet hozott Margit királynénak. A király holttestét nem balszamozzák be, hanem a királyi pár és a hercegek jelenlétében kőtőrs kopsorába teszik, a melyek közül az egyik ércből, a másik dióból készül. A krisztianai olasz konzult táviratilag utasították, hogy az északi tengeren járó csezházakok utján jutassza el a gyászshirt az abruzziói herceghez.

Elcsapott rendőrbiztos.

Róma, augusztus 3

Viktor Emánuel király Galeatti rendőrbiztos, a kire Umberto biztossága bízva volt, **elmozdította állásától s helyébe** Pianó rendőrfelügyelőt nevezte ki. Galeatti hét évig viselte eddigi tisztét. Nem volt szerencsés keze, az udvarnál azt beszélik, hogy Acciarito merénylete is az ő lelketl. nyomja. Nagyon kapzsi ember volt, azt mondják, hogy hivataloskodása alatt nagy vagyonra tett szert. De másrészt az is bizonyos, hogy Umberto temperamentuma nagyon megnehezítette a körülötte való szolgálatot. Egy ízben a monzai parkban egy hűlye ember közeledett a királyhoz. Galeatti rögtön hozzá rohant, hogy elfogja, de a király félretolta őt s maga ragadta meg a tolatodót. A mikor látta, hogy félszü emberrel van dolga, 10 lírát adott neki s elbocsátotta. Galeattót már régen elbocsátották volna, ha egy igen nagy állású asszony nem lett volna pártfogója. Umberto halálával Galeatti csillaga is lejtett.

Fürdőre kell menni. Varrónó, szabó lázasan dolgozik. A számla! Az majd várhat esztendőre ilyenkor.

Az osztrák fürdők megtelnek magyar vendéggel. Marienbad, Radegund fenyesében zeng a magyar szó. Az osztrák zsebbe foly a magyar pénz. A sógor nevet. „34 százalékot kvótába adsz, nagy vita után a többit olvasatlan szóródtele marékka fürdőn a bécsei portékáért.“

A magyar fürdők pedig tengődnék. Amerikai és ázsiai közegészségügyi viszonyok. Este későn muzikaszó, duhajkodás. A ki beteg, betegebb lesz tőle. Radegundi, marienbadi orvosnak a magyar beteg szót fogad. De itthon ur akar lenni. Mulatni, ha kedve tartja; muzsikáltatni magát. Mit neki a fürdői rend, fürdőorvos rendeleje? Fogadjon szót a filiszter, gyatra pugris csöcselék. Ő ur s ur a pokolban is. Nem tűri el a fegyelmet. S fürdőhelyen nem gyógyul meg, prédál pénzt és egészséget.

Magyarország gazdag ország. Természeti kincse bőven. Ásványvíze, gyógyforása, szép vidéke van elég. Aztán mégis szégyenország. Mit ér a természet kincse, ha fiai oktanak.

A kiállítás csalogat. A csépleletlen termés ára a zsebben. A magyar ember utra kél. — Utazik első osztályon. — Drága vendéglőbe száll. Eszi ami drága, ritka. Szorja a borralalót. Süvegeli, kocsis, pincér. És ő egész boldog bele (s nem tudja, hogy kocsis, pincér kineveti háta mögött). Büszke, hogy itt is uralják s parancsolgathat kedvére s lármázik a table d'hótenál s üres zsebbel, üres fővel megy haza.

Bolond angol, bolond német él egyszerűen, kevéssel beéri; pensioiban meghuzódik s megnéz mindent: úgy költ, hogy maradjon is s minden évben utazhassék s otthon ne nyögje az utat, Előre gyűjt, félre is rak egy-egy megtakarított garast s esztendőre nagyszerűen megindul má-

A gyilkos barátja.

Monza, aug. 3.

Lanner, Bresci barátja, 1896-ban Amerikába szökött, a hol Scianepilla fanatikusan anarchistának tanításait szivta magába. Amerikából aztán egyszerre, minden ok nélkül, hirtelen Olaszországba utazott, de a rendőrség nem tudja megállapítani, hogy utja hol vált el Bresciétől.

Lanner azt állítja, hogy Modenában váltak el egymástól és hogy Bresci azt azelőtt soha sem ismerte. Ivreában azt vallották ellene, hogy gyakran szeretne volna látni a királyt és királynét, mikor az aostai, vagy a lys-i völgyben utaztak, a hol megakarták őket gyilkolni.

Ivraeban még négy embert elfogtak, a kik a parasztok közt anarkisztikus iratokat osztogattak, de még ezek is elítélte Bresci merényletét. Az anarkista-iratok egy részének ez a czime: **„A vihar lefújja a koronákat.“**

Négy rosszhírű leányt, a kik Brescivel összeköttetésben álltak, Turinból Milanóba hoztak, hogy Monzában Brescivel szembesítsék őket.

Merénylet a sah ellen.

Páris, aug. 3.

A sah már husz méternyre volt a Palais des Souverains-tól, a mikor egy munkásruhájú fiatal ember a kocsi jobb oldalára szökött és **revolverét a sah jobb mellének szegezte.**

De úgy látszik, nagyon soká czélozhatott, mert még minél-előtte eldördült volna a lövés, a sah egy biztos mozdulattal félre csapta a merénylet kezét, ugyanakkor a nagyvezér is karon ragadta a merénylet; ez kiejtette a revolvert, mely a kocsi fenekén levő szőnyegre esett. A közelben levő rendőrbiztos rögtön elfogta a merénylet, a kit akkorra már megrohant a tömeg, a mely halált ordított reá.

A sah az egész idő alatt a legbámulatosabb hidegvérűséget tanusította. A kocsis nyomban a lovak közé csapott s a rendőrök ezen közben behurczolták a merénylet a Palais des Souverains udvarára. Nem ment a dolog könnyen, mert nagy munkájába került a rendőröknek, míg a kétségbeesetten védekező embert le tudták gyűrni. A merénylet szakadatlanul torka szakadtából azt kiáltotta:

— Éljenek a nép gyermekei!

sik utnak; nem lármázik, nem költ sokat, nem szorja a borralalót; nem bánja, ha kocsis, pincér, nem is igen süvegeli; hanem annál többet lát, néz, gyűjt, a tapasztalatot; okul abból, a mit lát. Kocsis, pincér nem neveti, megbecsüli; azt mondja rá: „Van magához való esze.“

Utazik a magyar utas s jó hozzánk az idegen. Budapest már világáros. Idegenforgalom legyen. Minden meg kell tenni érte. Álljon készen cicerone, vezetni az idegent. Külföldön meg hirdetni kell Magyarország szépségeit; tuduljon az idegen.

S a praktikus idegen azt kérdezi: Melyik pensio a legjobb? — Pensio? A cicerone vakarja a füle tövét. „Hát itt kérem, csak a kiszolgált hivatalnok özegeve huz penziócskát. Hanem el-látást, azt kaphat az ur vendéglőben eleget; fizethet is, mint a köles, ha akar s ha a szállás úgy taksálja.“ S taksálja a kocsis, pincér, mesterember, boltos, hordár mindenki az idegent (a ki nem győzi a borralalót s nincs szokva az alkuváshoz) s megkoppasztva, felfogadja, hogy a szép országot nem látja meg ez életben többé soha — sohasem: és barátját lebeszéli, hogyha ide akar jönni s ellenségét küldi ide bosszúból.

M. G. Sz.

Egy fiatal leány története.

— Angol regény. —

A Lauri szerzőjétől.

Az „Ellenzék“ részére fordította: AMICA.

XXVI.

(Folytatás.)

(50)

Azon a napon egy haldokló asszonyt és egy beteg gyermeket kellett meglátogatnia.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1900. Augusztus 4.

Társadalmi krónika.

A mesebeli királyfi meglátott egy szép pásztorleányt. „Te az enyém, én a tied.“ Feleségül vette. Koronáját, országait megosztotta vele. A mesék országában nincs morganatikus házasság. Mese országában nincs pragmatica sanctio. A mesebeli királyfi két birodalom miniszterei előtt nem tekint királynénak és születendő fiacskája nem lesz királyfi.

Mégis mesébe illő az, hogy a királyleány szegény grófhöz megy feleségül, királyfi pedig szegény grófkisasszonyt vehetett el. És az őz király rámondja az áment. Boldogság a trónon. A népek örömmel látták ezt. S az Elba partján száll a mese a királyról, a ki megszerette a szép pásztorleányt és feleségül vette.

A trónon szerelem. S a polgári emberek közt számítás. A házassalendő ifjú leánynézőbe megy. Nem is leánynéző az, hanem telekkönyvező. Szép a leány? Szeret? Nem is kérdi. — Mennyi lesz a hozomány s mikor? Ez itt a fő és a telekkönyvet bujja, mint a tudos a jogi kodeket.

S a lányos apa a lányos mamával szomorúan összenéz. „Férjhezmenni bajosan fognak! — Adjuk őket képezdebe.“ És a képezdét százával ostromolják a lányos mamák. Hozzák a kis süldő leányokat. Ott nyüzögnek a képezde udvarán. Akad köztük virgoney, pirosképi; akadt sápadt, vézna; akadt nyiltszívű, életrevaló; akadt élethetetlen, együgyű. A süldő nem nézi: tanítónőket temett-e. Lesz-e a nehéz pályához ereje, tehetsége, kitartása? Ő csak diplomát akar a kezébe adni.

A merénylő fiatal, 25 éves, izmos legény. Arca halvány, frissen borotvált, bajusza kurtá, barna színű, haja katonásan rövidre nyírott, szemei szintén barnák és élénk tűzűek. A vizsgálatnál rendkívül makacsan viselkedett és minden kísérlet, mely foglalkozásának kiderítésére irányult, balul ütött ki. Kijektése azt olaszhoz és a spanyolhoz egyaránt hasonlít. A nála lett revolver 7 milliméteres, bulldog-modell és valamennyi tölténytartó golyóra meg volt töltve.

Találtak továbbá egy zsebkendőt is nála, mely kincstári származása. Ezeket a zsebkendőket csupán a 108-ik gyalogezrednél használják. Mikor azt kérdezték a merénylőtől, vajjon szolgált-e a 108-ik gyalogezrednél, nem akart felelni.

Páris, uug. 3.

Eddig még nincsen semmi támpont a merénylő kilétének megállapítására. A kihallgatáson, a melyet a rendőrség eszközölt, a következő párbeszédet folytát le:

- Mi az ön neve?
- Ahhoz önnek semmi köze.
- Mi a foglalkozása?
- Nincsen.
- Mi a nemzetisége?
- Az közbűbös.
- Anarchista ön?
- Erre nem felelek.
- Vannak czinkostársai?
- Erre nem adok választ.
- Francia ön?
- Találja ki.
- Szádedékában volt a saht meggyilkolni?

— Erre a kérdésre csak lelkiismeretemenek válaszolok.

- Kíván védőt?
- Majd meggondolom.

A merénylő nagy idegességet tanusít. Arra a meggyőződésre, hogy ugy látszik, nagyon meg van elégedve a merénylet eredményével, ezt mondta:

- Dehogy. Nem volt semmi eredmény.

Szenzáció Előpatakon.

Azok kedvéért, a kik még ugy tudják, hogy Előpatak nem valami hasznotalan, apró erdélyi Rubikon, hanem egy jól megtermett és tiszteltetelmű borvizes üveg — mondom azok kedvéért — sietek kijelenteni, hogy e kies fekvésű, csodahatású, de még eddig ismeretlen fürdőnek határai keleten Sepsi-Szt. György, Konstantinápoly és Odessza, nyugaton pedig Arapaták, Bruck-Ujfalú és Saint-Etienne (a hol tudvalevőleg puskákat gyártanak).

Tehát erdélyi fürdő.

Áll pedig egy népszerű, kedves fürdő-orvosból (a kinek, mint minden fürdőorvosnak, igen szép a felesége), 3 gyógyhatású borvizes kútból (vagy tartalmát lásd a Pall. Lex. 564., 565., 566. és 567. oldalain), 345 szobából, 3450 darab gesztenyefából, 34,500 fenyőfából és 34 darab — vendégből.

Ebben a számban azonban benne van a 14 pinczér, 12 darab cigány, 390 turista, 4300 áttutató, a fürdőigazgató, e sorok szerény írója és összes olvasói, beleértve azokat is, a kik előfizetéseiket e h. 1-ig — közborákoszra — még mindig nem utították meg. (Szégyeljük magukat!)

— Ez nem járja, — mondá magának. Össze kell magamat szedni, ma el kell ötöt a gondolataimból távolítani — legalább estig.

Ezt ő nagyon komolyan mondta magának és hitte, hogy azt tenni lehetséges. De a mint a zöld réteken keresztül és a poros országúton lement, még mindig a Mercedes dalának a refrainje csengett a fülében:

„Csak egy év óta édes,
Csak egy év óta”

Nemsokára ahhoz a kottagehoz érkezett, a hol a haldokló asszony fektült, a ki azt mondta, hogy az élet fáradalmát megelévelte. Fiatal volt és nagy szépségének a nyomai még mindig látszottak, de a férje rossz utra tért, elhanyagolta ötöt és megszünt ötöt szeretni, tehát örömmel hal meg.

Az ifju lelkész igyekezett a haldoklót meggyőzni arról, hogy a valódi szeretet nem földi érzemény, de mennyei és annak a szép napnak a legfényesebb óráit a szenvedő ágya mellett töltötte, vigasztalva és biztatva ötöt és azon órák alatt az élet legszigorubb lelkéinek az egyikét tanulta meg.

— A legjobb és legnemesebb szeretet nem földi érzemény — ismétlé mindegyre a haldokló előtt.

Midőn végre az ismeretlen országba távozott ötöt hagyta és ismét kiment a tiszta, friss levegőre, a rezgő levelek, a nyári szellő, a boldog madarak, még mindig mind e régi refraint látszottak énekelni:

„Csak egy év óta édes,
Csak egy év óta”

De az ifju nem akarta azt hallani. „A legjobb és legnemesebb szeretet nem földi érzemény” — mondá és a mint folytatta útját a beteg gyermek látogatására, ezeket a szavakat igyekezett a szívében tartani.

A gyermek oly kicsike volt, oly gyenge

De nem a fürdővendégek, mert azoknak van elég dolguk.

Reggel 6 órakor már olyan népes az árnyas sétátér, mint a budapesti szunyogsziget a pék sztrájk alkalmával; villogó szemű, karcu, mosolygó leányok, ábrándos és rózsaszín napernyős szép asszonyok, nanking nadrágok és besztercei szilvára emlékeztető mellények, lehetetlen szabású redingote-k, francziák, németek, bojárók, grófok és pinczerek, szőkék, barnák és róm. katolikusok, kazárok, tüzimádók és miniszteri tanácsosok, liberálisok, klerikálisok és dr. Domokos Ödön, azok a bizonyos öreg emberek és azok a bizonyos mankók, melyeket kigyógyult betegek hánytak el: tarka össze-visszaságban sétálnak a Balogh Jancsi kolozsvári zenekara hangjai mellett.

Apropos, zenekar! Ez a fiatal, rokon-szenves primás fényes repertoíral, 12-ed magával szerez elismerést szülővárosának, egyik Kolozsvárt is öt év óta állandóan pillanatnyi pénzzavaráról ismeretes tagjának hallatlan és páratlan indolentiájával pedig közrészvétet.

Különböző nemzetiségek és különböző politikai pártállásúak, más állású és más nemzetiségű emberek élnek itt abszolút békében és minden színezetű villongás nélkül.

A borviz, vagy a kékszemű szép asszonyok megölik a politika átkozott baciluszait is.

Nyakas és 13 próbás magyar emberek ropogatva török a német der, die, dast ringó járásu romániai dárának mellett — az alkotmány és a nemzetiségi kérdés békés megoldása érdekében. A mi honfi szívünk és lelkesedésünk pedig veszélyes eránnyokat ölt, ha napi hosszas és kinos küzdelem után megszólal egy édes arcú romániai „magyargyűlölő” — a mi drága, de nehéz anyanyelvünkön:

„Gudjá, gudjá dárğa
Zs e vile, zse rága”...

Julius 29-ike az előpataki annalesekben korszakot jelentő nap volt. Az *aradi* jószágos képt őreg ur, *Nikolich* bácsi, a ki még olyan régi időtől fogva jár Előpatakra, hogy az éveket Olympiádok szerint számítja, azt állítja, hogy Róma alapítása után a 12-ik Olympiádban volt csak olyan jól sikerült „Anna”-bál, mint 29-én, nemes Háromszékmege összes ezüst löszerszáma, vadgalambszin keztyűje, szép asszonya, leánya, pandurja és arisztokráciája Előpatakra vándorolt e napra, s a hangulat jellemzésére csak annyit hozok föl, hogy hajnalni 2 óra felé az összes külföldi leányok és asszonyok nem akartak egyebet táncolni, csak tsártsácht!

31-én egy nagyszabású hangverseny tartotta lábzan Előpatakot és a határvidéket. Valóban ritka művészeti élvezetben volt része a fürdő közönségnek. Toepfer, a román király utcai zongoramester zajos lelke désre ragadta a publicumot, a mely valóságos tombolássá fajult a Steiner Louise hegdi játéka alatt. Ez a 15 éves, fiatal, kékszemű, megkapó kedves kis romániai leány valóságos csodát mivelt egy negyed óra alatt. Annyi érzéssel, technikával párosult bravurral játszott a legnehezebb koncert darabokat, a mely nem mindennapi tehetségre enged következtetni. — A mi budapesti publikumunk bizonyára egy csapásra híres embert csinálna belőle. Ő azonban nem akar híres lenni, hanem megelégszik azzal, ha egy-egy csöndes, sejtelen estén fülébe muzsikál titokzatos nyelven a főhehé haju és lelki — Carmen Sylvának...

Az utolsó napok szenzációja különben a *Boros* György tanár megérkezése. Persze, hogy megbámulta mindenki azt, a ki egyenesen Amerikából jön — Előpatakra. Szinte hajlandók voltak megbocsátani Tüsnának a miniszterletogatást!

Kirándulások, tánczezal egybekötött és rögtönzött hangversenyek napirenden vannak. A lakás és étkezés megdöbbentően olcsó, az erdők és sétányok, tennis és csolnakázó to nagyban hozzájárulnak ahoz, hogy a fürdőközönség lehető legkellemesebben találja magát.

és oly szép. Az anya szorosan ölelte magához a karjaiban, mintha attól félt, hogy a halál észrevétlenül jelleme meg és venné el tőle. Egy meleg saviba tükára a kicsikét és kivitte a kertbe, hogy a szép virágokat látva, a kék szemek örvendezzenek.

— Sir, ez nem láz — mondá az anya a fiatal lelkésznek, ez az, amit a szomszédok „sorradásnak” neveznek. Az én kis gyermekem oly egészséges és oly erős volt. Csak egy év óta hervadoz! — Csak egy év óta! — ismétlé szeromorán.

Luftus ur e szavakat hallva, megrettent. És az asszony csudálkozott, hogy az miért lett oly sápadt, miért fordul el és járkál gyors léptekkel a kerti utakon.

Végre megállott és azon reményben, hogy az aggodó anyát megvizsgáltja, azt mondá: —

— Éu nem gondolom, hogy a kis leánya meg fog halni. Ő csak gyenge. Erősítő táplálékot kell neki adni és azt bőségesen.

— Adnék, ha volna — válaszolá az asszony szeromorán.

Loftus nem volt gazdag, de az asszony szemei könnyekkel teltek meg, midőn a kezébe csuszított pénzt megkapta.

— Éu ösmerek néhány jó szívű ladyt — mondá — és biztosan ígérhetem, hogy azok bort, szőlőt és a betegnek való könnyű táplálékot fog adni. Az ök segítségével a kis Annát nem sokára ismét egészségesnek fogjuk látni.

Amint e szavakat mondta, nem Blanka volt az, akit a szép halvány gyermek felibe képzelt hajolni, az a ragyogó arcú, sötét szemű leány volt az, akit tegnap este énekelni hallott. Ő Blankától oly teljesen megfélekezett, mintha az soha sem létezett volna. Az ő világa egy kis bűvös körbe szűkült, melyben Mercedes egyedül állott.

— Kicsi Anna, egy jó szívű lady fog

A társaság vezető eleme természetesen a megyaság. Nedeczky és Gidófalvy miniszteri tanácsosok, Buday János kir. táblai bíró, br. Bánffy Farkas, Lázár Aurél, Damokos Ákos, Antal és Miklós, Bogdán Arthur, Boros György, Szalántay Lőrincz, Imecs Ernő családjaikkal együtt hetek óta itt időznek és valószínűleg csak a legmélyebb Fahrenheit-fokok fogják szétugrasztani Előpatakról.

Előpatak körülben még mindig a régi, mint a jó hírve; ép olyan friss és egészséges a borvize, ép olyan szépek az asszonyok és leányok, mint a milyen unalmasak a férfiak.

Es itt tartozom önöknek egy vallomással: nincsen itt sohasem szenzáció. Hanem, ha a „fürdői levél” rovtott multa és előéletű cz. alatt bocsátottam volna napvilágra cikkeimet, önök bizonyára nem olvasták volna el.

És nem lennének nekem ellenségeim! László Ernő.

A kovásznai katasztrófa.

Kovácsna, augusztus 2.

A Kovácsna felett tegnap lezuhogó felhőszakadás annyira megröszécsztette a község között lefolyó patakok, hogy az ár évek óta nem volt akkora, mint épen most. A különben is rozoga állapotban levő főtéri híd gerendáit nagyon megrongálta az ár és előre látható volt, hogy a híd beszakadása nem fog elmaradni. A veszélyt kikerülendő a hatóság elzárta a hidon való közlekedést és jelzőpóznákat állítottak fel. Deme Imre községi másodbíró látva azt, hogy a meggyöngyült pillérek sokáig nem fogják tartani a hidat, a padlózatot meg akarta menteni s e végből annak fölszedéséhez fogtak. Az ár egy hatalmas nagyságu gerendát ütött a híd lábához és a híd a rajta dolgozó munkásokkal, köztük Deme Imre másodbíróval beszakadt.

Leírhatatlan rémes jelenet játszódott le ekkor. A parton álló nagy néptömeg jajveszékelése közé, a víz-behulltak segítség kiáltásai hallszottak és a rémületől megdermet emberek tehetetlenül állottak a parton. Fokozta a veszélyt az a körülmény, hogy a nagyhídtól nem messze egy másik híd is van, mely sürű oszlopokon nyugszik és a feltételt már szintén elborította az ár. Attól lehetett tartani, hogy az egy szál gerendán küzködő négy embert a hullamok a pillérekhez csapják és menthetlenül ott vesznek.

A zűrzavaros kiabálásra elősiettek a község lakosságának igen nagy része és a csendőlők, kik aztán hozzáfogtak az életmentéshez. Őt embert sikerült is a habok közül kimenteni. de Kövér József rendőrt, Kovács Imrét és Vajna Lajos községi szolgát elragadta az ár és az éj folyamán nem akadtak rájuk.

Tegnap reggel 8 órakor találták meg Vajná, kit beszállítottak Kovácsnára. A szerencsétlen embernek férülései olyan súlyosak hogy életben maradásához semmi remény sincs, nagy a részvét a szerencsétlenül járt emberek iránt, különösen megindító a Kovács Imre sorsa, kit két kiskoru gyermeke egész éjszaka szívszaggató sírás között kerestett.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 4.

Augusztus 1-vel új előfizetést nyitotunk lapunkra. Kérjük mindazokat, kiknek előfizetésük a mult hó végéig lejárt, szí-

tőged meglátogatni és szép édes piros szőlőt hoz neked — mondá és mosolyogva hajolt a gyermek felébe, aztán az anya áldásától kísérve távozott.

Olyan érzéssel ment haza, mintha a levegőn járt volna. Uj oka volt a Hildropba való menetelre — Mercedesal beszélni kell arról a szép kis gyermekről, a ki „csak egy éve” oly erős és egészséges volt.

Sietve ment haza a Ravelstonba levő szállására és Hildropba éppen jókor érkezett egy csöszé teára, a mi sokkal illatosabbnak látszott lenni, mint másutt.

Szive gyorsan dobogott az örömtől, boldog könnyek homályosították el a szeméit, egyszerűen csak azért, mert ismét látni fogja azt a leányt, a ki oly hirtelen életének a vezérszillaga lett.

Csak midőn az apátághoz közeledett, gondolt Blankára, mert lelkeben a verőfényes kertet, a halvány hervadó gyermeket és a szerető, aggodó anyát a Mercedes szép arczával és megható dalával társította.

— Mily különös, hogy az a szegény asszony ugyanazokat a szavakat mondta — „Csak egy év óta — csak egy év óta!”

Ezt őtet megzavarta. És tűnődött, hogy Mercedesnek miképpen adja tudtára és a kis Sontham Anna sorsa iránt miképpen értesse fel az érdeklődését.

És ekkor, a mint a kapuhoz közeledett, Blankára gondolt, a gyantatlan ifju, kinek a Lady Laurayne indokairól és szándékairól soha a legkisebb gyanuja nem volt, a ki azt gondolta, hogy ő ladsága nagy bizalmat helyezett benne, midőn a leánnyával való társalgását megkönyöbbitette — most egy kicsé meg volt zavarodva.

Ő oly teljesen otthon érezte magát Hildropban, hogy ritkán ment fel a fő bejáraton, de a hátulsi ajtón ment be. Blanka látogatásainak az idejét rendszeren tudva, ottan

veskedjenek azt mihamarabb megújítani, hogy a lapot továbbra is pontosan küldhessük.

— **Telefon Kolozsvár—Budapest között.** Kolozsvártól Csucsáig már elkészült a Csucsna nagyváradi vonalrész is. A Kolozsvár budapesti telefon hálózata e hó végéig teljesen kész lesz és szeptember elején átadják azt a forgalomnak.

— **Hogy emelkedtek a kolozsvári lakbérek?** A kolozsvári lakbérek 50 év alatt 24-szeres emelkedést tüntetnek fel. Példa erre a főtéren a Bánffy-palotában levő Böckel Károly kereskedése, mely 1850. év óta áll fenn, tehát 50 éve, hogy bért fizet. A bolt területe 2 m. széles, 4 m. hosszú, tehát 4 négyszögméter a területe. Semmi hozzátartozó mellékhelyiség nincs.

E bolthelyiségről fizetett 1850-től 1858-ig évi 15 frtot, 1858-tól 1862-ig évi 80 frtot, 1862-től Bánffy Albert br. haláláig évi 100 frtot, ez időtől 1892-ig évi 200 frtot, 1892-től jelenleg évi 250 frtot. Ime, 15 frtól 50 év alatt 250 frtra emelkedett a boltbér. Ez emelkedést mértékadóul véve, az épületbecsértékének megállapításánál, ha ama ház akkor 100,000 frtot ért, ma 2 millió négyszázezer frt. kellene, hogy legyen az értéke.

— **A hol minden tilos.** Ha az érekszobroknak szívük volna és érezni tudnának, akkor szentül megvagyunk arról győződve, hogy gr. Mikó Imrénék a kolozsvári Múzeumkertben levő érekszobra bizonyára följajdulna, ha látna a most ott uralkodó állapotokat. A nemes gróf ugyanis annak idején azt a pompás területet, mely Múzeum-kert néven ismeretes arra a célra adományozta, hogy az általa emelt épületben erdélyi Múzeum rendeztessék be, a kert pedig a közönség részére üdülő hely gyanánt tartassék fenn. Így is volt ez egy jó időn keresztül. Mikor aztán az egyetemet létesítették, a múzeum egylet és a közoktatási kormány között egységessé jött létre, mely szerint a kertnek egy részét a botanikus kert berendezése végett átengedte az egylet az egyetemnek. Később egy másik területet elvettek a vegytani intézet elhelyezésére. Megint később, a mikor dr. Apáthy István egyetemi professzor került az állattani intézet élére a régi Múzeum épület körül egy jókora darabot körül kerítettett, hír szerint azért, hogy a közönség ne zavarja lármájával az előadásokat. Ugyanez a professzor táblákat függesztetett ki, melyen különböző változatokban az foglaltatik: „Itt nincs átjárás.” — „A fűben járni tilos.” „Idegeneknek tilos a bemenet.” Mikor ezzel is nagy darab elvonatott a nyilvánosságtól, a mult év őszén fogták magukat az egyetem bölcsei és bekerítették a kertnek a főúttól kezdve eltérülő összes felső részét s nagy kegyesen éppen csak egy keskeny és szintén bekerített utszalegot hagytak meg, a melyen át nagynehezzen hozzá lehet jutni a gr. Mikó Imre szobrához, a melyről itt mindjárt megjegyezhetjük, hogy egyáltalán semmi gondozásban nem részesül s évről-évre jobban be-
nővi a szobor környékét a dudva és bozót, úgy, hogy ma-holnap ki sem látszik belőle a nagynevű adományozó, a Múzeum alapítója. Hát az egyetem intézői, meg a Múzeum-egylet előjáróságának nem nagy kegyeletére mutat, hogy a magyar kultúra egy nagyalakjának és nagy jötevőjének az emlékére olyan hamar megfélekeztek s ma az idegen még azt sem tudja, hogy ennek a nemes főurnak a szobrához hogy és miképp juthat el s hogy

egyáltalán nem tilos-e még annak a megtekintése is? Ezzel kapcsolatban talán jogosan kérhetjük: Honnan szerzett a Múzeum-egylet jogot arra, hogy az egész kertet az egyetemnek átengedje és az egyetem tényleg szerzett-e kétségtelen jogot arra, hogy a kert egész területét elvonja a nagyközönség használatától. Összegezethetőnek tartja-e az egylet és az egyetem a nagylelkű főúr intencióival azt az állapotot, a melyet közösen teremtettek? És végül kérjük a Múzeum-egylet elnökségétől: Kegyeletes dolognak tartja-e azt, hogy gr. Mikó Imre szobrát elhelyelje a burján? Majd, ha ezekre valahonnan választ kapunk, még rátérünk erre a dologra.

— **American lap Boros Györgyről.** A *Bostonban* megjelenő „*The Christian Register*” című lap a magyarországi unitárius egyházzal foglalkozva, külön cikket ír *Boros* Györgyről, ki az unitárius egyházat a bostoni konferencián képviselte. A cikk igen meleg hangon emlékezik meg a theologiai intézet népszerű dekanjáról; elsősorja nagy érdemeit s leírja, hogy milyen fáradhatlan munkássággal dolgozik két évtized óta az unitárius egyházért. A mi bennünket a cikkben leginkább érdekel, az, hogy *Boros* nagyon megnyerte az amerikai rokonszenvét. Ezt vették ki a cikk meleg, rokonszenves hangjából s ezt abból a jellemzésből, melyet róla adnak. Az említett újság azt írja, hogy *Boros* György egyénisége rendkívül kellemes és megnyerő. Ezért a tulajdonságairól Amerikában is mindenki kedvelte, a kivel csak érintkezett. A lap közli *Boros* jól sikerült arcképét; ezenkívül *Ferencz József* püspök arcképét és a budapesti unitárius egyház épületének fotográfiáját is közli. Érdesek az a megjegyzés, a mi a püspök arcképe alatt áll: *Ferencz József püspök, a magyarországi unitárius egyház feje, a világ egyetlen unitárius püspöke.*

— **A kilenczszázados jubileum.**

A magyar nemzetnek országos jelentőségű nagy ünnepnapjai közelednek. Ma már eloszlottak a felhők, melyeket a felreállítás emelt nemzeti ünnepség elé, mely a magyar királyság megalapításának épp oly jelentőségűteljes évfordulója, mint ünnepe a magyar kereszténységnek. Vaszary Kólos bibornok hercegprímást már hivatalosan értesítették, hogy az esztergomi ünnepnek a kormányt Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi és Plósz Sándor igazságügyi miniszter fogják képviselni. A budapesti Szent István-napi ünnepen ott lesz az egész kormány s valószínűleg maga a király is.

— **A Széchenyi-tér rendezése.** Kolozsvár utcáinak rendezése közben nagy ügyet lehetne vetni a Széchenyi-térre is, a mely — tekintettel arra, hogy nagyforgalmu és a városnak egyik dusan jövedelmező tere — teljesen elhanyagolt állapotban van. Ha eső esik: sárban uszik a közönség. Ha száraz idő van: nyakig poros ott a publikum. A közönség igazi érdekét szolgálná a hatóság, ha ezt az élénk forgalmu vásárteret is végre valahára rendeztetné.

— **A „Hegedüs Sándor” hajó felavatása.** Fiumében e hó 21-én fogják felavatni az új hajót, mely a közlekedést Fiume és Velence között lebonyolítani s a melyet „Hegedüs Sándor” névre keresztelnek. Ez alkalommal ugy Fiumében, mint Velencében nagy ünnepségek lesznek. A felavató ünnepre a kereskedelmi miniszterrel lemege családja is, továbbá Jókai Mór dr. a nevével s több magasrangú tisztviselő, a kikhez Szapáry László gróf kormányzó, Gaál Tibor és Csőke Ferencz miniszteri tanácsosok fognak csatlakozni.

— **A por.** ismét a porról szól az ének és nem is ér egyhamar véget, mert bár mit mond Nagy György és Salamon, — port énekelni valalkalm. Poros a sétátér eleje, — nem jár ott öntözök szekere s a Belhid-utca nemcsak szoros, — de a legtöbbször szörnyű poros. És a Belközép... — bár vásártér — a por a fellegekbe ér! Hiába volna hát a summa, az öntözésre megszavazva? Hát a város hiába fizet? Nem nyel a por sehol vizet? Bocsanát, de ez nem jól megyen — valahol baj kell, hogy legyen. Tán a vállalkozók herék? Avagy kenetlen a kerék? Vagy a nagyobb baj azba van, hogy nincs folyadék a Szamosban? Nem ártana utána járni, — bajt reperálni, a mint kívánja a dolog sorja... Így így munlnek el az utcák porja.

— **A párisi kiállítás tanulmányozására** kiküldött kolozsvári iparosok a tegnap este 6 óra 15 perczkor indult személyvonattal indultak Budapestre, hol az ország minden részéből összeeseregő ösztöndíjasokkal együtt vasárnap reggel 8 órakor fognak külön gyorsvonattal Párisba indulni. A kolozsvári ösztöndíjasokhoz még négy m.-vásárhelyi ösztöndíjas is csatlakozott, kiknek a helyi üzletvezetősek előzékenységből egy külön kocsi állott rendelkezésére. A kolozsvári kamara kerületből 14 állami ösztöndíjas és pedig: Benjovits István szígyártó, Steckel József kőműves, Adorján Béla szobafestő, Kuczko Árpád asztalos, Gergely István asztalos, Fischer Vilmos porcelánfestő, Dicity Ernő lakatos (Deés) és Selmecey István kádát (N.-Enyed) mesterek, továbbá Rauch András asztalossegéd, B. Bak Sándor lakatos, Simonffy István gépész, ifj. Nagy János, Pálfi Károly mechanikus és Schuster Károly esztergyálos (Beszterce) sedégek. A kamara három ösztöndíjasa és pedig: Lengyel Károly

czipész-mester, Duchonyi Endre kárpitos mester és B. Bak Samu asztalos. A helyi ipartestület elnödjása Kottai János szabó-mester vettek részt.

— **Sándor király házassága.** Vasárnap délelőtt 11 órakor, most már változhatatlanul megállapított program szerint, az ifju szerb király örök hűséget esküszik Drága Masinnénak, a kitől különben a szerb ritus szerint történet eljegyzés óta máris elvászthatatlan. Belgrád város 100.000 frankot szavazott meg a város feldíszítésére, 40 ezer frankot pedig nászajándékra.

A nász programja ez: Szombaton és vasárnap reggel 21 ágyúlövés, vasárnap 11 órakor lesz a szertartás, délután ebéd intim körben. Este a diplomáciai testület fogadása, hétfőn este a skupsztina és kedden este a katonai testület fogadása.

Tudvalevő, hogy Lázár szerb czár elestével nemcsak Szerbia, de a bizaneci görög császártól kapott korona is elveszett Rigómezőn. Szerbia fejedelmét azóta nem koronázzák meg, hanem szentelt olajjal felkenik királynak. Sándort az ezeréves zicsai kolostor templomában 1889-ben kenték fel királlyá. Fejedelemisszonyokat a házassági eskün kívül külön nem avattak fel. Mikor Sándor király megházasításának első tervéről beszélgettek 1896-ban, Mihály akkori metropolita Sztójisziljevics ötvösművésznél egy koránál rendelt meg, hogy azt Sándor király esküvője alkalmával használhassa.

A korona azóta elkészült és jelenleg a párisi világkiállítás szerb osztályán van kiállítva. Innocentius, az új metropolita most felkérte a kormányt, hogy az esketési koronát a vasárnapi esküvőre hozassa el Párisból. Az új királyi párt tehát koronával fogják megsejteni.

— **Az Auer-égők újabb tárgyalása.** Szegeden ismét elverte a port a bíróság a magyar faló osztrák Gassglüchleit társaságon. Engel Lajost ugyanis először azért perelte be, mert lakásán más auer-égőt használt, mikor ezért a járásbírósgát elutasította, akkor azért perelte, mert a nyomdahelyiségben, állítása szerint üzletszerűen használta az Auer-égőt. Erre a járásbíró megmagyarázta, hogy a szabadalmi törvényszerint a nyomdában üzleti berendezés a betű, de a strimfli nem az. Az osztrák társaság megfellebbezte ezt, s a törvényszék a bizonyítási eljárás felvételét és a felvételi ítéleti elintézését rendelte el. A járásbírósgátnál a terhelt hangsúlyozta, hogy ő betűvel nyomtat, nem Auer-strimflivel, a strimfli tehát a nyomdának nem üzleti berendezése; kérte továbbá, hogy a budapesti szab. bírósággal állapítsa meg a bíróság az Auerék szabadalmának terjedelmét. Mikor ebbe akartak bele bocsátkozni, ki tűnt, hogy az összes szabadalmi leírás, törvényellenesen német nyelven csatolták be. A bíró a tárgyalást félbe szakította, 15 napra elhalasztotta és elrendelte, hogy a német okmányokat fordítsa le a germánizáló és a magyarokat zsákmányoló czég magyarra.

— **Hogy leszünk az orfeumokkal?** Ha jól tudjuk a nyári szinkörben az előadások e hó 18-án újra megkezdődnek. Eddigi szokás szerint, mikor szinelőadások folytak Kolozsvárt, orfeumoknak nem volt szabad működniök s az igen helyes is volt, mert akárhogy, veszünk az orfeumok sok közönséget vonnának el a színházról. Nemesak szokás, hanem miniszteri rendelet is van erre nézve, hogy miután az állam a színházat szubvencziánál, nem engedi meg a városnak, hogy a színházi szezon idején orfeumoknak játszási engedélyt adjon. Éppen azért nagy csodálkozás halljuk, hogy a hatóság az orfeumoknak 18-án tul is engedélyt adott a játszásra. Ha a hatóság e tekintetben nem tudná kötelességét, a színház igazgatóság kénytelen lesz erre a belügyminiszter által figyelmeztetni.

— **Domokos napja** Barcsay Domokos orsz. képvis. nevenapja alkalmából választói zajos óvációkban részesítették B.-Hunyadon. A népszerű képviselő lakásán egymást érték a gratulációk.

— **Királysértés.** Szoharka György oláh-szentgyörgyi születési és lakos, 53 éves földész királysértés vétsége miatt állott ma a kir. törvényszék előtt. Szoharka György a 63. gyalogezrednél kiszolgált a katonaságot s büntetve még eddig nem volt.

1898. december havában követte el a királysértést a vendéglőben, midőn a császári medáliákat kiosztották, az uralkodó képeről tiszteletlenül nyilatkozott. Szoharka György tiltakozott a vád alá helyezés ellen, azzal védekezvén, hogy annyi pálinkát ivott, hogy ő nem tudta, mit beszél, mit cselekszik, úgy vitték haza mások. E tárgyatban ma tartott meg a kolozsvári kir. törvényszéknel a végtárgyalás. A bíróságot vezette Góts Jenő, szavazó bírák Kócsi Andor és Bokor Károly. Jegyző dr. Polcz Rezső. Vádoló dr. Göllner Béla ügyész. Terhelt oláhlul beszélt. A tanuk is oláhlul beszéltek.

Jarda Kosztán tanu előadja az elkövetett felségysértésnek a körülményeit. Mondja, hogy a vádlott nem dülöngőzött, a mikor délután 2 órakor a tettet elkövette. — Be-

szédéről se vette észre azt, hogy a vádlott annyira részeg lett volna, hogy ne tudta volna, mit beszél. Egy másik tanu, Gavril Gőrgy megerősíti az előbbi tanu vallomását. Több tanu hasonlóképen vall.

Brecher Aiszig bukovinai születési magyarul beszélni nem tudó kazár hallgattatik ki. Egy ideig oláhlul, azután németül előadja, hogy vádlott az ő kormájában itta le magát s dülöngélve, a felesége támogatása mellett távozott. Délelőtt 11 órakor ment oda, pálinkát ivott s délután 2 órakor távozott el.

Több tanu kihallgatása után ügyész kéri a tanukat megesketni Brecher Aiszig bukovinai kazár kivételével, kinak vallomása az összes tanukétól eltér, tehát aggályosnak mutatkozik.

A törvényszék visszavonul s 3 tanunak megesketését elrendeli. Ezután a tanuk kötségeit fejenként 18 koronában, Brecher Aiszig kazár kötségeit 36 koronában állapítja meg a törvényszék.

Erre Göllner Béla ügyész előterjeszti a vádbeszédet. A tanuvallomásokból megállapítva látja, hogy vádlott a királysértést elkövette. A tanuk vallomása szerint azt is beigazolja, hogy vádlott nem volt annyira részeg, hogy beszámíthatatlan lett volna, hiszen a császári éremmel felidézített egyén megjegyzéseire értelmesen felelt.

A törvényszék meghozta az ítéletét, mely szerint Szoharka György bűnösnek mondatik ki királysértés vétségében. *Egy hónapi fogházra és egy évi hivatalvesztésre* ítéltetik Elmarasztalja a törvényszék a kötségek megítélésében is. Az ítélet jogerős.

— **Dreyfuss kapitány kiutasítása Kolozsvárról.** A Széchenyi téren lakó intelligencia kérest intézett Kolozsvár városához, a melyben arra kéri, hogy Dreyfuss kapitányt kegyeskedjék a Széchenyi térről kiutasítani s a városról eltolonczoltatni, mert ez felzavarja az egész környék nyugalmát. Dreyfuss kapitányt ugyanis egy „bódében” pénzért mutogatják és a bódé előtt egy éketelen rosz verklit recsegtetnek. Ez a verklí Verdinek, a nagy mesternek operáit zengi ugyan, de fülhasogató módon cselekszi ezt a műveletet. A minden zenei hallás nélküli „konstruált” kinjában rezgő szerszámnak fogai is ki vannak már töredezve. A Széchenyi téri benszülőttek kiutasítás iránti kérésüket egybe kapcsolják azzal, hogy egyuttal telepítsék ki Dreyfuss bódéja háta mögött himbálózó hajóhintákat is, mert a közérkölségiség szempontjából türehtetlenek azok az üzelmek, a miket minden rendőri beavatkozás nélkül darabontok és cseléd leányok elkövetnek alkonnyat után a világ szeme láttára e hintákon.

— **Kolozsvári bolt betörők.** Ma d. u. 3 órakor kerül végtárgyalásra Zsilinszky Antal, Andrásföcsky Samu, Hirsch Elek, Brekler László, Péter Samu kolozsvári kereskedők üzletében elkövetett betöréses lopás. A tettesek a következők: Tjyörán János jelenleg is fogságban levő betörő, továbbá Dán Stefan, Andrekán Gotya, Gabrillás Gábor, Hody Mari, özv. Hody Jánosné. Prekup György és nejje. A tárgyalás valószínűle hosszasan fog eltartani.

— **Czirkusz.** A czirkusz tág nézőtérét tegnap is megtöltötte a közönség s ezt nagyon jól teszi, mert Leó igazgató mindenképen megérdemli, hogy a közönség pártfogoltja. Eltekintve attól, hogy társulata a viszonyokhoz képest igen jó erőkből áll s igen szépen s jól desszirozott lovai vannak, már csak azért is dicsekedtet és pártolást érdemel, mert az előadások magyarul folynak. A tegnapi előadás alkalmával mutatta be Madam Antonia Lejéar nevű angol menjét, melylyel ügyes produkciókat mutatott be. Nagyon tetszett Madam Antonia magas iskola lovaglása is Lohengrin félvénen.

Juliette k. a. Wellington nevű 9 éves, szürke, herélt arabs lovon a legnagyobb praecizitással lovagolt férfi nyeregben. Az igazgató pedig ez alkalommal 3 irlandi Ponyt vezetett elő és pedig a 6 éves fekete, herélt „Max“-ot, a szintén 6 éves pej, herélt „Moritz“-ot és a 7 éves pej, herélt „Mampe“-t, melyekkel, mint a közönség kedvenceivel az igazgató a szabad idomításban rendkívül nagy ügyességét és jártasságát mutatta be. Az 5 éves Chanzyval, Mlle Luce Verdier merészen és ügyesen ugrott. Alexandor fivére, mint chinai excentrikusok, valamint Heliga-fivéreik mutatványai rendkívül ügyesek. Weisz, mint kitűnő bohóc, valamint Marositz, mint „Dummer August“-i igen sokszor megnevetteték a közönséget. Szóval a társaság minde-nik tagja hozzájárult egy kellemes est eltöltéséhez a valóban csodálatos mutatványokkal.

— **Egy bukovinai kazár csalási kísérlete.** Jellemző a bevándorolt kazárok erkölcsereire az, hogy szombat napon, tehát istennek szentelt napjukon is csalási kísérleteket képesek elkövetni s rá vetemedik erre még a törvényszéki teremben is. Ma délelőtt Oláh-Szentgyörgyről tanunak volt beidéztve a kolozsvári kir. törvényszékhez egy Bukovinából bevándorolt kazár. Midőn kötségei felszámítására került a sor, 100 koronát követelt. Midőn részletesen számodoltatták, azt állította, hogy Szentgyörgytől Besztereczéig 6 frt fiákker díjat fizetett. A tanuk, a kik beváltak idéztve, ellentmondtak és így kiderült, hogy a vádlottal egy szekeren jött s ketten fizettek 3 frt szekérbért. Ekkor azt állította, hogy ő a vasuton is II. osztályban jött. Midőn felhívták, hogy a II. osztály kötségeit

számítsa fel, nem tudott számot adni, végre is tanutársai beigazolták, hogy velük utazott a III. osztályban. Ez a kazár sem a csalást, sem a hazugságot nem tartja bűnnek. De midőn a bíróság a díját 36 koronában megállapította, bűnnek tartotta a jegyzőkönyv aláírását, a pénzhez sem nyult az ügyészégnél, csak úgy besepertette a zsebeibe. Ez a kazár család több testvéréből áll. Bevándoroltak Bukovinából s felosztották maguk között Beszterecz-Naszód felső részét. Nagybátyjuk a spiritus készítő. Ügyeljen a vármegye, mert ez a család kiszípolozza a lakosság vörét.

— **Kondor bácsi.** Van-e, ki e nevet nem ismeri? Bajosan hisztük, hogy akadna Kolozsvárt. Huszonöt éve, hogy minden nyáron megjelenik köztünk a híres debreczeni dinnyekirály. Magával hozván az ő saját termelésű jó görög és sárga dinnyéit; passatuti és muskatuly szőlőt s egyéb debreczeni specialitásokat. Az öreg typicus debreczeni czívis — mint bennünk értesít — e hó első felében ismét Kolozsvárra érkezik, s pecziális raktárát Belhid-utczán, a volt Farkas féle virágüzlet helyén állítja fel. Előre is felhívjuk rá a nagy közönség figyelmét.

— **Egy új gyári részvénytársaság Kolozsvárt.** Hegedűs Sándor miniszter kolozsvári látogatásának meg lesz gyáripárunk fejlődésére a kedvező eredménye. A miniszter ugyanis 30,000 koronát ad Soly-mossy vasöntődéjének s gyépgyárának és e támogatás mellett most a gyár nagybóbitása tekintetéből részvénytársaság van alakulóban. E társaságnak célja a vasöntődét és gépgyárat nagyobb arányokban kifejleszteni. A részvénytársaság 200,000 koronával leendő megalakításának a tervét tekintélyes szakférfiak és vagyonos emberek írták alá. Az aláírók között Reményik Viktor, Reményik Lajos vasnagykereskedők, Péterfy Zsigmond vasutígazgató, Ferenczy Gyula bankigazgató, Sándor József képviselő, Dasky Albert, Betegh Péter, Weisz Samu, Betegh Bálint és Soly-mossy Olivér állanak.

— **Belesznek a boltok zárva.** Városunk összes kereskedői elhatározták, hogy üzleteiket még augusztus hóban délelőtt 10 órakor bezárják, figyelmeztetjük a nagyközönséget, hogy szükségletét vasárnaponként d. e. 10 óráig szerezze be, mivel később nem lesznek üzletek nyitva.

— **A mérái tűzkárosultak részére Méltsgs.** Szabó József ur 10 forintot és 10 hektoliter gabonát adott.

— **Gyűlés.** A magyarországi Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa augusztus hó 8-án d. u. 3 órakor ülést tart.

— **Kolozsvári szabó-iparosok Párisban.** A kereskedelmi miniszter az utazási ösztöndíjakból aránylag *nagyon keveset* jutottat a ruházati iparosoknak. Ez azonban nem hangolta le a kolozsvári szabó-iparosokat. Mint halljuk Harkó Lajos, Izáák Mór férfiszabók és Stern Mór nőiszabó törekvők és szorgalmas iparosok indulnak hétfőn este saját költségükön a párisi világkiállítás tanulmányozására. Egyuttal beutazzák Schweicz, Franciaország és a Német birodalom összes nagyobb városait s mindenütt behatolban fogják tanulmányozni a divat-szabászat és szabóiparhoz tartozó különlegességeket, azon számból ki, hogy a külföldről importált ruhacikkkel a versenyt felvehessék és kellő pártfogás mellett azt kiszoríthassák.

— **A kolozsvári önkéntes tűzoltók ünnepe.** Holnap d. e. tartja a kolozsvári önkéntes tűzoltó egyet. évi közgyűlést, mely alkalommal érem kiosztás is lesz. Arany érmet adnak a 15 év óta szolgálatot teljesítő tagoknak, ezüst érmet a 10 évi szolgálatot tevőknek és bronz érmet 5 évi szolgálat után. Az érmeik kiosztását zárgyakorlat fogja befejezni a tűzoltó laktanyán.

— **A zsenik.** Egy olasz egyetemi professzor táblázatos kimutatásokkal bizonyítja, hogy a lángelméjű emberek kétharmada elszöszlött! A többi zseni pedig rendszeren második, legfőljebb harmadiknak érkezik a családba. Elszöszlött volt: Rafael, Molière, Dante, Buffon, Goethe, Heine, Byron, Schopenhauer, Rossini stb. Baj van azonban hárommal: Franklin, Volta, Schubert nagy család tagjai voltak s legutolsónak születettek testvéreik között.

— **Farkasok nyáron.** Brassó és Fogaras megye területén fekvő erdőrészekben a múlt napokban farkasok garázdálkodtak. Egyik éjjel egy ökröt ettek meg, másik nap pedig két lovat marcangoltak szét. A lakóság körében nagy a rémület. A fenevadak ellen most hajtóvadászatot rendeznek.

— **Képes levelező lapok tulhajtása.** Képes levelező lapok ezime alatt ma már expedálnak a postán telerajzolt kézelőket, gallért, osztály, palacsintát, lepényt és kenyer hajokat. Ha meg van ezimeztve helyesen és megfelelő bélyeg van rajta, a posta nem okosodik, hanem kézbesíti. A napokban egy osztárra rajzolt látképes levelezőlap a kolozsvári posta ládában ugy ösztöztört, hogy nem tudták össze rakni s kézbesíteni. A postán egy egész halom szemérmert sértő kártya is van. Ezekről jegyzőkönyvet vesznek fel és megsemmisítik. Sokan elfeledik megcimezni a l.-lapokat, úgy dobják a ládába. Ezeket most egy drót háló alá közsemlére teszik.

— **Elveszett** ma reggel 8—9 óra között a Házsongárdra menő utczán egy fekete selyem pénzes tárcza. A házsongárdi lakosok fölkeretnek, az arra menő tej hordó leányokat figyelmeztetni, hogy a becsületess megtaláló a Belmagyar u. 30. sz. alatt illő jutalomban részesül.

— **Eladó** jó minőségű, idei szénafüti széna. Czím a kiadóhivatalban.

— **Követeljünk mindenütt Emkegyujtót.**

Gyászrovat.

Pap Sándorné, Urr Ida ref. elemi és polgári leányiskolai munkatanítónő M.-Vásárhelyt meghalt.

Jótekonyság.

Egy Szent Antalnak tett fogadás következtében az árvaak részére 4 koronát küldött egy névtelen. Miért is az elnökség az árva névtelen hálás köszönetét fejezi ki.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A néppárt akciója.

Budapest, aug. 4.

A néppárt legközelebb a szentendrei kerületben nagyobb akcióra készül és mert Zsámbékon augusztus 26-án délután 3 órakor Rakovszky István orsz. képviselő elnöklete alatt népgyűlést tart, melyen Grósz Ferencz az új egyházpolitikáról, dr. Giesswein Sándor kanonok pedig a szövetkezetekről fognak beszélni.

A kínai forradalom.

Berlin, aug. 2.

A Wolf-ügynökség jelenti Csifuból tegnapi kelettel: A santungi kormányzó ma a következő táviratot küldte az idevaló konzuloknak; A cungli-jámennek julius 30-án kelt leirata, a mely éppen most érkezett ide. azt mondja, hogy a pekingi követek és a német követség ügyvivője sértetlenek és élelmiszerekkel el vannak látva. Az európaik és a kínaiak között barátságos érintkezés folyik. A követeknek kínai katonák fedezete alatt Tiencinbe való szállítása dolgában a tárgyalások befejezésükhöz közelednek. A kormány futárai két nap alatt teszik meg a 450 kilométernyi utat Peking és Csinanfu között.

Merénylet a sah ellen.

Páris, aug. 4.

Azt az embert, a ki merényletet intézett a perzsa sah ellen, Francois Salson-nak hívják és Nontuaurban (Aveyron) született 1867-ben. Salsont 1894-ben anarkista üzelmek miatt három hónapi és 1899-ben gyilkossági kísérlet miatt kilenc hónapi fogházra ítélték.

Páris, aug. 4.

A persa sah merényletje bevallotha, ha a merénylet sikerült volna, azután a muszka czárt gyilkolta volna meg.

1894-ben, mikor anarkistaságról elítélve volt, Casimir Perier, akkori miniszterelnököt akarta megölni.

Volt cukrász segéd, kömives, földmives, gyalogezredbeli káplár.

Hová temetik Umbertót?

Monza, aug. 4.

Tegnap a királyi család elhatározta, hogy Umbertót Supergában temetik el. Saracco miniszterelnök ellenzi.

Anarkisták Budapesten.

Budapest, aug. 4.

A berlini rendőrfőnökség politikai ügyosztálya néhány hónap előtt azzal a kérelemmel fordult a fővárosi rendőrséghez, hogy küldje meg neki a Budapestben tartózkodó közismeretes anarkisták névsorát és fényképét és ismeresse az itteni anarkista mozgalmat. Ennek a kérésnek az államrendőrség a napokban tett eleget. Az anarkista mozgalmról adott ismertetes szerint Budapestben alig van anarkista irányzatú mozgalom. Sőt dr. Schmith Jenő is már felhagyott az izgatásával, felolvasásokat sem tart és lapját alig pár havi fennállás után be is szüntette. Érzsébet királyné ellen elkövetett merénylet után a rendőrség névén egy anarkistát lefotografáltatott s a fővárosból kiutasított. A belügyminiszter nem régiben kitiltotta a Berlinben megjelenő „Der Socialist” című anarkista lapot az ország területéről, a kereskedelmi miniszter utasítása folytán a lap szállítását az összes postahivataloknál befiltotta. Az ország különböző vidékein anarkista mozgalomról egyáltalában szó sincs.

Bécsi hang Sándor királyról.

Budapest, aug. 4.

Előkelő, az udvarral állandóan érintkező bécsi politikai körből írják a „Kel. Ért.” nek: Sándor királynak a legutóbbi napokban mondott beszédei a politikai tényezők és az udvar körében is nagy visszatekintést keltettek. Hogy a fiatal király kit akar megtenni Szerbia királynéjává, arról alig van szó, mert Szerbiából már sok meglepő hírt hozott a táviró. Hanem azt már sehol sem hagyják Sándor királyra nem éppen dicsegetes megjegyzések nélkül, hogy a huszonnégy éves fejedelem az őszinteség örvé alatt ki nem fogy a régi rend aposztrofálásából s megelégedve a köteles fiú tiszteletről, nap-nap után olyan mozzanato-

kat publikál és publikáltat a közötté és apja közötti viszonyból, a minőket a nagyközönség elé vinni egy apával szemben senki emberfiának nem illik. Ha Sándor király annyi bajt csinált a konakban, módjában volt azt orvosolni, de hogy valaki saját szülői házát kipellengézzé, az eddig a felkulturnépek között nem volt divat.

Letartóztatott anarkista.

Budapest, aug. 4.

Az Anconában letartóztatott Natale Assanzini anarkistáról kiderült, hogy Monzában volt és onnan ment Amerikába. Az anarkistának az inge és nyakendője vörös színű.

Nincs végrendelet.

Budapest, aug. 4.

Az Umbertó király végrendeletét nem találják sehol.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Friss töltésű

VALÓDI KÖBÁNYAI SÖR

üvegenként 15 krajczár (30 fillérért)

kapható

PAPP LÁSZLÓ

fűszerkereskedésében (theologiai épület),

hol egy tanuló is fölvetetik.

SZABÓ vagy CZIPÉSZ

szakmájába vágó czikk eladására kerestetik. Ki csekély biztosítékot lehet, pénzbeszedésre is fölvetetik. *Czím a kiadóban.* 2—3.

Kitűnő minőségű

valódi Dréher-féle

Márcziusi sör

1 nagy palaezk 15 kr. 30 fillér.

Valódi gyógyhatású *Malta-sör*

1 nagy palaezk 18 kr. 36 fillér.

1 liter asztali bor 30 kr. 60 fillér.

Hirschfeld Sándor

fűszer és csemege kereskedésében.

A lapok által tudomásomra jutott, hogy Kolozsvárt jelenleg *Wladimir* nevű világhírt orosz birkozó produkálja magát, a czélból én Budapestről direkt Kolozsvárra jöttem Wladimir urat nyilvánosan felhívni, velem megmérkőzni. En jelenleg párisi, berni és bécsi Világbirkozási Congresszusában veszek részt, a hol idáig mindenütt egy-egy díjat nyertem.

Kérem Wladimir urat, ha elfogadja felhívásomat, azt velem ezen lap Nyilteérén tudomásomra adni.

Kiváló tisztelettel

Erdélyi Emil,

Magyarország bajnok és mester birkozó.

Mai naptól fogva kitűnő minőségű friss töltésű és valódi

kőbányai sör

egy nagy palaezk 14 kr. (28 fillér)

Kapható:

Munzát Manó vegyeskereskedésében

Széchenyitér, Székly palota.

Óvás!

A t. cz közönség férevezetésére nemcsak **wignettáinkat hamisítják** de mindenféle **silány** minőségű sörrel töltik meg **„B. és SZ.”** jegyű palaezkjainkat

Bátrak vagyunk a n. é. közönséget tisztelettel felkérni, hogy különösen kávéházakban és vendéglőkben, hol palaezok serf árusítanak, méltótlanságok a fel-szolgáló személyzettől követelni, hogy **a palaezkat az asztalnál bontsa fel**, melynek tartalma csak akkor tekinthető **valódi Dréher** sörnek, ha a dugóban a **Dréher** feliraton kívül itt látható védjegyünk van belesütve.

Védjegy.

Egyben figyelmeztetni óhajtunk mindenkit, akit érdekel, hogy a hamisítékokat büntető uton üldözzük!

Tisztelettel

BOGNÁR és SZÁNTÓ

Dréher A. kőbányai serfözde főraktárosai.

Sz. 3757—900 tkvi

741. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbírósa mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Rosenberger János ügyvéd által képviselt özv. Krausz Vilmosné végrehajtásának Pokol Sándor végrehajtást szenvedő elleni 616 kor. 98 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbírósa területén levő Fogaras községben fekvő a fogarasi 30. sz. tjkben A + 15612 hrsz. alatt foglalt ingatlanra 34 korona, a fogarasi 302. sz. tjkben A + 1573, 1574 hrszám ingatlanok Pokol Sándort illető egykettő részére 234 korona valamint az ugyanazon tjkben Pokol Sándor és Arzt Fridrika nevében álló A + 2143 hrsz. egész ingatlanra 15 koronában mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi augusztus hó 17. napján d. e. 9 órakor a telekvisi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen — a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartóznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat bányapénztől készpénzben, vagy az 1881. LX. törv. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-s kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. toz. 170. §. értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1900 évi május hó 17. A kir. járásbírósa mint telekvisi hatóság.

C s á s z á r,
kir. albiró.

Sz. 8132—1900 tan.

713. 2—3.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező belpagonyhoz tartozó I. számú tágan a csonkakapusi erdőrezsben kijelölt 54 szál és mintegy 42 köbméter terű tölgyfaanyag 500 korona 04 fillér, azaz ötszáz korona 04 fillér kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfog adatni.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, a kik az árverésben résztvenni óhajtanak, hogy erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat folyó évi augusztus hó 16-án déli 12 óráig annyiával is inkább adják be a városi Tanács iktató hivatalához, mivel a később érkezett vagy utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Ajánlattevők kötelesek készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokkal bányapénzt gyűjteni a városi házépítészre letenni és az arról szóló elismervényt az ajánlatához csatolni. — Vevő köteles a vételárát a vágatás előtt a városi házépítészre befizetni és csak azután lesz feljogosítva a fák ledöntésére és kihaszánálására, melyet ugy kell eszközölnie — hogy az erdőben a lehető legkevesebb kár okoztassék, mi tekintetben a város erdészeti személyzetét kiadott utasításait követni tartozik. A vevő köteles a levágott összes faanyagot (tönkfa, ág, vessző stb.) folyó évi november hó végéig az erdőről elszállíttatni, mivel az ezen időn túl otthagytott faanyag város tulajdonában marad.

A felvételi kimutatás és a szerződési feltételek a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők; megjegyeztetik azonban, hogy a felvételi kimutatásban foglalt adatok helyességéért a város szavatosságot nem vállal, jogában állván, vevőnek a kijelölt fákát Tarsóly Árpád városi erdész ur közbejöttével saját költségén megmérteni és megbecsültetni.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. március hó 16-án tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

Első erdélyrészi tapeta-raktár!**Urbanetz P. Rezső**

Kolozsvár, Jókay-utca 7. sz.

Nagy választék mindenféle bel és kül'öldi **tapetákban.**

Készít mindennemű papírfal kárpitozási munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, ugyszintén plasztikus menyezeti díszítéseket stb.

Mintákkal s költségvetéssel kívánatra szolgálok. **Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.** 639. 7—12.

Erdélyi vörös asztali, csemege és nemes carbenet borok

TEUTSCH B. JÓZSEF cs. és kir. udvari szállító segesvári pinczejéből mindenütt kaphatók.

Egész hordó vételnél közvetlenül Segesvarról lesz elszállítva.

Kéretik a czégyomattal ellátott eredeti dugaszolásra figyelemmel lenni. 659. 9—14

Kolozsvári főraktára: **Segesváry és Társai.**

Kiadó lakások

Kolozsvárt, Nagy-utca 5. és 7. szám alatt 3 és 4 szoba, fürdő-szobával és vízvezetékekkel ellátott kényelmes lakások kiadó!

Eladó egy 4 szoba elő- és fürdőszobából stbbiből álló családi ház 200 ölt kerttel.

Bővebbet a házmesternél. 654. 7—30.

Pata-utca 15/a szám alatt fekvő új adómentes

ház eladó!

Bolt, peksütőde, tekepálya s vízvezetékekkel felszerelve. Jövedelmez **1600** koronát. A ház **6000** korona készpénzzel átvehető, a vételár többi része rajta maradhat.

Értekezhetni Belközép-utca 46. sz. a. lehet. **Közvetítők díjaztatnak.** 724. 2—2.

A „NÉPBANK“ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

üzlethelyiségét

Belközép-utca 35. szám alá

Korbuly Bogdán ur házába helyezte át.

Alaptőkéje **Egyszázezer korona.**

Elfogad **takarékpénztári betéteket naptól-napig való kamatozás mellett 5¹/₂%-tel.** Jelzalog kölcsönöket nyújt birtokokra. Leszámitol váltókat.

Népbank részvénytársaság Kolozsvárt.

Üzleti órák: 9—1-ig és 3—5-ig.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!**KOZEL F. JÓZSEF**

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz. (Redoutal szemben) állandóan 300—400 darab kályha készlelben van, melyek ugy szépség mint minőség tekintetében felülmúlhatlanok s az eddig teljesített nagyobb megbízások teljes biztosítékot nyújtanak arra, hogy a nagyközönség további megbízásai is ép ugy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközölni.

Eisele József

réz-, érczmű- és gőzkazán-gyár **Budapest,** V., Külső Váci-ut 138.

„Municipia“

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv-, papír- és irodaszerek legnagyobb raktára **Budapest,** VII. Kerepesi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 3. szám. **elvéallal mindenféle asztalos munkát és fapadozatot.** Nagy raktárt tart: **kitűnő minőségű, gőzben szárított**

Parkettekéből!

Telefon 136.

Első egyedüli magyar **zongoragyáros Thék Endre.** Főraktára: Budapest, Üllői-ut 66. a gyárban; főraktára: Kolozsváron, Unio-utca 12., **Farkas Ödön** igazgatójánál.

Varga Pál czimbalom-gyártónál megjelent czimbalomiskolából 1 hét alatt **tanító segélye nélkül** megtanul czimbalmozni bárki, melyet üzletemben vásárolt czimbalomhoz

ingyen adok. Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 3. szám. — Czimbalmokról képes árjegyzék ingyen.

Klaszovitt György

szíji- és nyeregyártó Kolozsvárt, Unio-utca. Ajánlja mindennemű finom bőraru-czikkeket, utazó, lovaglós és kocsizó czikkeket minden kivitelben. — Nagy raktár, szolid árak mellett.

DEMJÉN ÁGOSTON

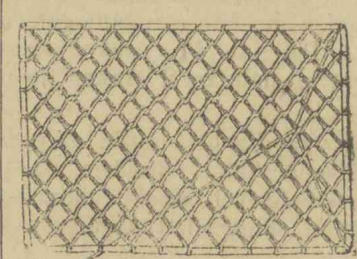
műlakatos gyorsan és pontosan teljesít mindenféle **Lakatos munkákat,** saját szabadalmazott ablakzáróit szellőző készülékekkel, függöny-horgait különösen ajánlja.

Jókai-utca 12. szám.

Pénzkölosön földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel

nyerhető. Fővilágosítást ad szíveségből **Gerő A.** volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefelets-utca 8. szám.

Jó munkáért kitüntette!

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet fonat- és szitaárú gyára Kolozsvárt **Torda-utca.**

Pollák Samu

aszfalt és ozementipar vállalata, ozementlemez és műkőgyára **Kolozsvár.**

HAZAI IPAR!**Első erdélyi ablakredőny-gyár Kolozsvárt.**

A helyben (**Nádas-utca 12. szám alatt**) létesített **ablakredőny-gyárban** mindennemű szövött redőny, jalusia és görfűgőny megrendelés szerint pontosan és gyorsan készül.

Megrendelések a Nagymalom-utca 1/a szám alatt (Bánya-ház) levő irodában is eszközölhetők.

Minta és árjegyzék kívánatra bérmentve!!

Első erdélyi ablakredőny jalusia és faszövedőgyár.

668. 8—15.

HAZAI IPAR!**Folies Bergé mulató az Ujvilágban.**

Ma szombaton 1900. augusztus hó 4-én nagy **ünnepélyes előadás**

Back és Angeli igazgatók vezetése alatt elsőrendű művészekkel.

Különösen figyelemre méltó és senki elne mulassza megnézni a még itt soha nem látott

Regnis Frigyes művész- és hegedű komikus ur által előadott „Asmodi“, Ördög az uton.

Bartelli Mari kitűnő nemzetközi tánczosnő.

Guston Trio itt kedvelt zenebohócok.

Azonkívül fellépte a 12 tagból álló művész-társaságnak.

Naponta új neveltető bohózatok. A műsor szigoruan családias.

Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 1 korona. Számos látogatásért esd

Back és Angeli

igazgatók.

382. 1—1.

Aláírási felhívás.

Alólírottak Kolozsvár székhellyel, „**Kolozsvári Koronabank Részvénytársaság**“ czéggel pénzintézetet alapítanak.

A társaság célja: hivatalnokokat, kereskedőket, iparosokat és mezőgazdákat előnyös kölcsönökhöz juttatva a közgazdasági érdekeket előmozdítani — betéteknek elfogadásával a takarékoságot fejleszteni s a banküzlet minden ágának felkarolásával a vagyonosodást elősegíteni, ezek mellett pedig a már minden nagyobb városban meghonosult ugynevezett korona-évtársulatokat bevezetni és általuk még a legkisebb embernek is alkalmat adni arra, hogy heti keresményének egy kis részét megtakarítsa, összegyűjtse és ha önállósítás, vagy helyzetének másnemű javítására pár száz korona kölcsönt vesz igénybe, ezt minden külön megterhelhetés nélkül a heti 1—2 koronájával fizethesse vissza. — Az intézet ügykörébe fog tartozni:

- kölcsönök nyújtása váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra és ingatlanokra,
- betétek elfogadása betétkönyvre és folyószámlára,
- korona-évtársulatok, vagyis az intézet kebelében való 3 és 6 évre szóló korona betétcsoporthoz és munkás-betétesztály szervezése. (Ez osztály a munkaszüneti napokon is fog hivataloskodni.)
- értékpapírok, idegen penzzenemek sorsjegyek vétele és eladása s főképpen az osztálysorsjegyzület kellő művelése,
- incasso és áru-előlegezési üzlet,
- mindennemű más banküzlet, de teljes kizárásával a vállalat és minden olyan speculativ üzleteknek, melyeknél az intézet tőkéjének még legkisebb része is kockázhat, vagy veszélynek volna kitéve.

A társaság a czég bejegyzése napjától számított ötven évre 200,000 azaz Kettőszázezer korona alaptőkével alapítatik. Az alaptőke 2000 azaz Kettőezer darab, egyenként Egyszáz koronáról kibocsátott, névre szóló részvény alapján szerzeretik be. A részvények jegyzésének zárhatár-ideje **f. évi augusztus 31-ike.**

Részvényaláírási feltételek: Aláíráskor minden egyes részvény után bélyeg és kiállítási költség czimen Kettő korona és a névérték Tíz százaléka, folyó év augusztus 31-ig további Husz százaléka — s az intézet megalakulása után számított hat hónap alatt a fennmaradó 70 százalék fizetendő le készpénzben az alólírottaknál, illetve megalakulás után az intézeti pénztárnál.

Részvények a Wolff-féle gyógyszerárban (Kolozsvár, főter) és az alólírt alapítóknál jegyezhetők.

Kolozsvárt, 1900 július 18.

719. 2—0

Báró Petrichevich Horváth Kálmán s. k. nagybirtokos.

Betegh Bálint s. k.

gyógyszerész.

Böhm Mihály s. k.

máv. hivatalnok.

Radó Elek s. k.

bizt. int. titkár.

Dr. Scheitz Vilmos s. k.

orvos.

Kozma Ferencz s. k.

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Dr. Issekutz Hugó s. k.

egyet. m. tanár, gyógyszerész.

Dr. Török Imre s. k.

orvos.

Molnár József s. k.

kereskedő.

Váczy István s. k.

máv. ellenőr.

Pollák Lajos s. k.

máv. felügyelő.

Dr. Gáman József s. k.

keres. és iparkamarai h. titkár.

Árkosy Lajos s. k.

máv. hivatalnok.

Weisz Samu s. k.

a közpöti szállító hivatal főnöke.

Ney Ármin s. k.

fakereskedő.

Biró János s. k.

gyógyszerész.

Indig Arthur s. k.

máv. hivatalnok.

Zabulik László s. k.

kolozsmegyei főügyész.

Ferenczi Dezső s. k.

bizt. int. titkár.

Erdélyrészi tizenharmadik

Tenyészállatkiállítás és Tenyészállatvásár

használati lóvásárral, díjazással és gazdasági gép, szerszám és kellékek bemutatásával összekötve.

A nagym. m. kir. földművelésügyi miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatásával rendezi

az „**Erdélyi Gazdasági Egyet**“ állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya.

Kolozsvárt,

1900 aug. hó 31. szept. 1. 2. és 3-án, a sétátéren.

A kiállítás osztályai és díjai a következők:

I. osztály. **Tenyészlő.** A) Méneses lovak részére a díjaz összege: 2000 korona, B) Gazdasági lovak részére a díjaz összege: 1500 korona.

II. osztály. **Tenyésszarvasmarha.** A) Erdélyi magyar fajták díjalnak összege: 5000 korona. Csak tisztavérű állat díjazható. B) Erdélyi hegyi barna riska fajták díjazására: 200 kor.

III. osztály. **Bival.** Díjak 500 korona értékig.

IV. osztály. **Juh.** Díjak összege: 400 korona.

V. osztály. **Baromfi.** Díjak 500 korona értékig, (ebből galambok díjazására 60 korona.)

VI. osztály. **Külon pályázat.** A tenyészállatkiállítással kapcsolatosan kettős fogat díjazás tartatik. Díjak összege 600 korona.

Hogy a rendező bizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, a bejelentések 1900 július 15-től, csakis augusztus 15-ig bezárólag fogadtatnak el.

A fenti kiállítással kapcsolatban és egy időben Kolozsvárt, a Lövölde termében és kertjében rendezendő

Gazdasági gép-, szerszám-, kellékek-, anyagok-, termények és termékek bemutató kiállításának

programja és főbb tudnivalói:

Kiállítathatók: a) Mindennemű gazdasági gépek: Ekék, vetőgépek, arató és cséplőgépek, malomszerkezetek, tejgazdasági, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, szőlőszeti, borászati, gyümölcsészeti és más gazdasági mellékágazati gépek és felszerelések stb. stb. b) Eszközök és szerszámok. c) Kellékek és anyagok: Vetőmagvak, műtrágyák, gazd. vegyszerek (robbanók kivételével), állatgyógyszerek stb. d) Termények és termékek: Gabona, hüvelyes és takarmánymagvak; mezőgazdasági termények; mezőgazdasági háziipari készítmények stb. e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok. **Bejelentések** e kiállításra, a helypénznek egyidejűleg való beküldése mellett, legkésőbb 1900 évi augusztus 20-áig fogadtatnak el. Ugy a bejelentések, mint a helypénzek: „Erdélyi Gazdasági Egyet titkári hivatalának Kolozsvárt“ czimen küldendők. **Helypénzek:** a) A fedett és zárt nagyteremben négyyszögméterenként 5 korona, b) A szabadban négyyszögméterenként 3 korona, 10 négyyszögméteren felül bejelentésnél az egységárak 20 százalékkal, 25 négyyszögméteren felül 30 százalékkal olcsóbban számíttatnak. Kiállítók díszkolevelet kapnak. E kiállítás — kívánatra tovább is nyitva fog tartatni!

Mindkét kiállításra programot és bejelentési iverket küld — kérésre: „**Az Erdélyi Gazdasági Egyet Titkári hivatala Kolozsvárt.**“ 737. 3—10.

Tisztességes nőtlen ember házimesteri állást keres!

Mestersége asztalos.

Konrád Ignác,

Kajántó u. 16.

738. 1—1.